

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕТСКИ ВЕЛИКДЕНСКИ ФЕСТИВАЛ – БОСИЛЕГРАД – НАСТОЯЩЕ И БЪДЕЩЕ

Александър Димитров
*Председател на Сдружение „ГЛАС“ – Босилеград,
главен организатор на Великденския фестивал*

„Международният детски Великденски фестивал в Босилеград е добър пример как една спонтанна инициатива от далечната 1994 г., благодарение на любовта, ентузиазма и отдадеността, може да се развива и да се превърне в събитие от наднационално значение, което показва, че и малки общности като в Босилеград, отдалечени от големите центрове и събития, съществуват и с гордост пазят своите български обичаи, традиции и култура.“

В продължение на 27 години в Босилеград се провежда едно оригинално и уникално по своята същност детско състезание – ВЕЛИКДЕНСКИ ТУРНИР ПО ЧУПЕНЕ НА ЯЙЦА. Това състезание прераства във фестивал на детската радост и щастие по повод най-големия християнския празник – Великден. Състезанието все повече утвърждава Босилеград като своеобразен център на едно от най-оригиналните и обичани детски събития в региона.

Такъв е днес детският Великденски фестивал, започнал с една напълно спонтанна изява. Днес той оглася тримеждието между Сърбия, България и Република Северна Македония, а виталният му дух прескача граници в съпричастността си към европейските ценности. Децата се радват на този празник поради възможността да играят и се състезават, на наградите, които ще получат, на вечните приятелства, които ще създадат, на възможността да покажат, че само когато са обединени и искрени в чувствата и намеренията си, могат да се справят с трудностите на живота.

Нито езикът, нито националността са пречка децата да се чувстват весели, защото радостта и добротата не признават граници и различия.

В Босилеград по време на фестивала се осъществява богата и вълнуваща културна програма, която зарежда гостите и домакините с невероятно празнично настроение. Организаторите се стараят да надминават всяка година – по пищност, красота и мащаби предишните концерт-спектакли. Мястото, където всички участници на фестивала се събират, преди да пристигнат в Босилеград, е в сърцето на вярата ни – Рилския манастир. Най-голямата крепост на християнството в България. Затаяващ дъха на всекиго, видял го, и зареждащ всекиго, който е стъпил в него.

Във времена, изпълнени с несигурност и предизвикателства, не ни остава нищо друго освен да потърсим доброто вътре в нас и да го споделим с останалите. Само така ще пребъдем и ще покажем, че надеждата за един по-добър и по-щастлив свят няма да изчезне.

Всяко едно благородно начинание е дело на организация и на целеустремена воля. В случая те се изявяват от една постоянна група поддръжници на идеята (служители и приятели на сдружение „ГЛАС“ – Босилеград: Сашо, Стоян, Денис, както и от десетина момичета и момчета от босилеградската гимназия). С други думи – за да се случи Великденският фестивал се изисква няколкомесечен упорит труд, гарантиращ финансирането, настаняването, изхранването, журирането, награждаването и най-вече

създаването на онази атмосфера на уют и грижа за всички, която да привлече към сцената на Босилеград все повече деца от Балканите и Европа.

Благодарение на подкрепата на всички, които обикнаха Великденския фестивал като свое дете и дават всичко според възможностите си той да съществува и всяка година да става все по-успешен, Великденският фестивал расте!

Осъзнавайки важността от изминалите **27 години**, развитието на фестивала, получените награди и богатия опит, нашата основна цел остава и занапред да продължаваме да събираме в Босилеград (Западните покрайнини) деца-участници от повече държави, в които живеят – наши сънародници. Годици назад на фестивала идваха деца и учители от Бесарабия – Р. Молдова и Р. Украйна. Ежегодно участват и деца от Сърбия, Р. Северна Македония и България – като организирани групи и индивидуално. Фестивалът успява да обедини много приятели и поддръжници със своята мисия за един по-хубав свят, свят без граници и предрасъдъци. **Уникалната идея за фестивала е вдъхновена от любовта към децата и традициите.**

Великденският фестивал достигна изключително развитие през по-следните години, в които успяхме да убедим всички, че подобна културна проява си заслужава. Стараем се през цялото това време да развиваме неговата идея и форма. През дните на фестивала Босилеград изживява интензивен културен живот, който зарежда с позитивна енергия всички участници, а особено е важен за местното население, имайки предвид неговия избор от културни мероприятия през годината.

Централното събитие на фестивала са състезанията за: най-силно, най-оригинално и най-хубаво боядисано великденско яйце. Ежегодно в състезанията участват към 750 деца. В рамките на фестивала, ден преди Великден, за децата-участници организираме екскурзия до Рилския манастир. По време на фестивала се случват редица съпътстващи мероприятия: изложби, концерти, работилници, пърформанси и др. културно-забавни програми, които допълнително сплотяват и радват участниците. Най-важната част от фестивала е на самия Великден, когато в училищния двор на 5 сцени се провеждат състезанията. Събират се към 2 000 посетители. След няколко елиминационни кръга за финала се класират 64 яйца. Вечерта се провежда гала концерт в голямата зала на Културния дом. Финалът на фестивала е в понеделник отново в голямата зала на Културния дом, организира се церемония по награждаване и закриване на фестивала. Всички тези инициативи се реализират благодарение на голям брой доброволци – младежи.

Като признание за многото години труд в организирането на фестивала, за опазването на традициите и обичаите, за любовта и толерантността по програма на Европейската комисия „Европа за фестивали, фестивали за Европа“ (EFFE) – www.effe.eu, която бе иницирана от Европейската асоциация на фестивалите (EFA), **МЕЖДУНАРОДНИЯТ ДЕТСКИ ВЕЛИКДЕНСКИ ФЕСТИВАЛ се нареди до най-добрите Европейски фестивали и получи EFFE знака (Label) за 2015 и 2016 година.** В края на февруари 2018-та година имаме удоволствието да открием Великденската изложба в сърцето на Европа, Брюксел. Благодарение на покана от евродепутатите д-р Андрей Ковачев и Асим Адемов успяхме да осъществим тази важна за устойчивостта и развитието ни като организация инициатива. Това е още едно потвърждение и признание, че каузата, с която сме се захванали, си заслужава и трябва да продължим да я развиваме.

През годините във фестивалните програми са участвали изтъкнати изпълнители като: Валя Балканска, Бинка Добрева, Теодосий Спасов и струнен квартет „Музик Антс“, Марияна Попова, Орлин Горанов, Руслан Мъйнов, Поли Генова, Невена Цонева, Краси Аврамов, Драго Драганов, Виктор Калев и Краси Радков, Ансамбъл „БЪЛГАРЕ“, Ансамбъл „ЧИНАРИ“, Ансамблите „Средец“ и „Гоце Делчев“, тримата Тенори от The Unique Voices, Клуб „Electric Force“ и много други. Спортистите, награждавали нашите победители, са: Йордан Йовчев, Милен Добрев, Таню Киряков, Владимир Зографски, Венелина Венева, Владо Николов, Дойчин Боянов, Тити Папазов и др. Стефан Йович – национал на Сърбия по баскетбол с видео послание приветства участниците и гостите на фестивала преди три години.

През 2012 година Великденският фестивал бе открит от вицепрезидента на Р. България, г-жа Маргарита Попова. Фестивала са посещавали десетки министри, депутати и евродепутати.

През 2017 година Премиерът на Р. България проф. Огнян Герджиков и Вицепремиерът и министър на външните работи на Р. Сърбия Ивица Дачич откриха официално изложбата „Световен конкурс за детска рисунка“, предоставена от Национален дарителски фонд „13 века България“, с което символично се даде начало на 24-тото издание на Великденския фестивал. Години назад фестивалът е отразяван от почти всички електронни и печатни медии в България и Сърбия.

Поради пандемията от COVID-19 през 2020-та година традиционна-та форма на фестивала беше заместена с онлайн вариант, като участниците имаха възможност чрез няколко фото конкурси да изпращат свои произведения. В настоящите условия това беше максимумът, който можеше да се направи. Неуморната работа на малкия, но сплотен екип от хора, свързани с фестивала през годините, доведе до това, че той вече достигна изключително високо ниво, което ни задължава да положим нови усилия при организирането му в бъдеще.

Гражданско сдружение „ГРУПА НА ЛИБЕРАЛНИ, АМБИЦИОЗНИ И СОЛИДАРНИ“, със съкратено наименование „ГЛАС“ е доброволно, неправителствено сдружение, което е учредено безсрочно на 20.02.2013 г. за осъществяване на цели в областта на всички позитивни жизнени дейности: култура, информативно-издателска дейност, образование, икономика, туризъм, екология, здравеопазване, спорт и др. Полагаме специални грижи в сферата на човешките и малцинствени права, мислейки, че именно тук са най-големи-те ни затруднения. Считаме като една от най-важните си дейности положените усилия за подобрене на информирането и значението му като цяло за представянето и утвърждаването на ценностите на гражданското общество. Основна цел на нашата работа е да се стараем да опазваме и развиваме културната идентичност на българското национално малцинство на територията на Р. Сърбия.

Повече информация за сдружение „ГЛАС“ – Босилеград, и историята на фестивала, може да намерите на нашия сайт: www.festival-bosilegrad.info, на www.facebook.com/ngoglas/, както и на портал: www.glaspress.rs.

